

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Victor Boico, Elena Cobzac

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Staicu Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Staicu Iurie XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX, XXX.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 29.05.2014 - până la 08.07.2015 (instanța de fond);

2. de la 28.07.2015 - până la 11.12.2017; de la 23.08.2017 – până la 25.10.2017 (instanța de apel);

3. de la 14.03.2016 - până la 13.04.2016; de la 12.01.2018- până la 29.05.2018 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iulie 2015, Staicu Iurie a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Zamșa O. suma de 8000 euro, echivalent în valută națională conform cursului valutar stabilit de BNM la data executării hotărârii.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Staicu Iurie, la 17.07.2012, aflându-se la domiciliul lui Zamșa Oleg din mun. XXXXX, str. XXXXX, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor lui Zamșa Oleg prin înșelăciune, i-a solicitat ultimului transmiterea sumei de 10 000 euro pentru o perioadă de o lună pentru a procura un camion. În vederea inducerii în eroare a lui Zamșa Oleg și pentru realizarea scopului său criminal, Staicu Iurie i-a promis că, în caz nu va restitui suma menționată, va transmite în proprietate lui Zamșa Oleg un camion, deși în realitate nu avea în proprietate asemenea bunuri.

Astfel, Staicu Iu., știind că se află într-o stare financiară extrem de precară și

că nu va avea posibilitatea de a restitui suma de 10000 euro, a însușit-o, cauzând părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în mărime de 150500 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Kușnir M. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea apelului a invocat următoarele argumente:

- acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente, care ar demonstra vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate;

- acțiunile lui Staicu Iurie nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece nu a fost stabilită intenția inculpatului de a însuși banii precum și abuzul de încredere;

- Staicu Iu. a fost învinuit de săvârșirea unei infracțiuni inexistente - doar pentru faptul că nu a avut posibilitatea de a restitui suma împrumutată la timp părții vătămate, ceea ce în opinia apărării sunt relații civile, confirmate prin recipisa eliberată de inculpat;

- inculpatul nu a împrumutat suma pentru a procura un camion, dar pentru a repara un camion, fapt confirmat prin certificatele eliberate de întreprinderea ucraineană „Rusev Serghei Valerivici”, astfel că, Staicu Iurie nici nu avea posibilitate de a-i propune în schimbul sumei de 10 000 Euro transmiterea lui Zamșa O. a unui camion, valoarea căruia este minim 40 000 Euro;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2015 apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de avocatul Chironachi Vl. în numele inculpatului, care, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În argumentarea recursului declarat s-au invocat aceleași motive, expuse în cererea de apel, iar suplimentar a menționat că, la momentul înaintării cererii de recurs Staicu Iu. a confirmat că a restituit în întregime suma împrumutată părții vătămate, care printr-o recipisă confirmă că nu mai are pretenții față de inculpat.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016 s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În decizia adoptată instanța de recurs a reținut că, în speță cu certitudine a fost demonstrată intenția inculpatului cu privire la dobândirea ilicită a banilor părții vătămate, prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari prin: a) *situația*

financiară neprielnică a inculpatului la momentul transmiterii și primirii banilor; b) caracterul irealizabil al angajamentului asumat față de partea vătămată și imitarea prin diverse căi achitarea sumei de bani primiți de inculpat.

Inculpatul în relațiile cu partea vătămată, a prezentat vădit fals realitatea, a ascuns faptele și circumstanțele care trebuiau comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință a presupusului împrumut de bani.

9. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs în anulare avocatul Arhiliuc I. în numele inculpatului, care a solicitat casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei hotărâri de achitare de sub învinuirea imputată, argumentând că în speță a fost încălcate prevederile art. 6 § 1 al CțEDO în aspectul acuzațiilor imprecise, depășirii limitelor învinuirii și lipsei de motivare a hotărârilor.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2017 recursul în anulare declarat a fost admis, casată total deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2015 și Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016 și dispusă rejudecarea cauzei în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

11. În argumentarea deciziei adoptate Colegiul a reținut, că instanțele judecătorești nu au exercitat un control efectiv al învinuirilor aduse prin prisma prevederilor legale și a jurisprudenței CtEDO privind claritatea, caracterul concret și previzibilitatea acestora, dar dimpotrivă au admis o constatare defectuoasă a circumstanțelor de fapt și de drept, fapt ce condiționează încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, stipulat la art. 6 CEDO.

12. La 15 septembrie 2017 împotriva sentinței a declarat apel suplimentar avocatul Arhiliuc I. în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare argumentând:

- învinuirea înaintată este imprecisă și contradictorie;
- învinuirea este bazată pe presupuneri;
- instanța de fond a completat omisiunile grave comise de acuzator la înaintarea învinuirii;
- prin sentință lui Staicu Iu. i s-au incriminat noi calificative, prin ce a încălcat limitele învinuirii înaintate;
- constatările făcute prin decizia Plenului Colegiului penal al CSJ din 29.06.2017 sunt suficiente pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017 apelurile declarate de avocații Kușnir M. și Arhiliuc I. în numele inculpatului

au fost admise, casată sentința, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Staicu Iu. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor materiale pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 8000 Euro, echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii.

14. Pentru a pronunța decizia instanța de apel a constatat că Staicu Iu. la 17 iulie 2012, aflându-se la domiciliul lui Zamșa O. din mun. Chișinău, str. P. Movilă, nr. 41, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor lui Zamșa O. prin înșelăciune, i-a solicitat ultimului transmiterea sumei de 10 000 Euro pentru o perioadă de o lună pentru a procura un camion. În vederea inducerii în eroare a lui Zamșa O. și pentru realizarea scopului său criminal, Staicu Iu. i-a promis că, în caz că nu va restitui suma menționată, va transmite în proprietate lui Zamșa O. un camion, deși în realitate nu avea în proprietate asemenea bunuri.

Astfel, Staicu Iu., știind că se află într-o stare financiară extrem de precară și că nu va avea posibilitatea de a restitui suma de 10000 Euro, a însușit-o, cauzând părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în mărime de 150500 lei.

În argumentarea deciziei adoptate instanța de apel a reținut că prin probele prezentate de acuzare cu certitudine s-a dovedit că inculpatul prin înșelăciune a primit de la Zamșa O. suma de 10000 euro, garantându-i părții vătămate că în caz de nerestituire a datoriei va înregistra pe numele acestuia un autocamion. Totodată, Colegiul a reținut că Staicu Iu. din start a acționat cu scopul de a obține prin înșelăciune banii părții vătămate, or acesta știind cu certitudine despre situația financiară neprielnică pe care o avea și anume avea contractat un credit în sumă de XXXXX dolari, precum și de faptul că avea datorii și față de alți creditori cum ar fi Stefu V. și ÎCS „Easy Credit” a solicitat o sumă impunătoare pe un termen de o lună, fără a aduce la cunoștința lui Zamșa O. despre aceste circumstanțe, asumându-și obligații pe care știa cu certitudine că nu le putea executa.

Instanța de apel a respins ca nefondate alegațiile apărării referitor la faptul că învinuirea nu este clară, iar Staicu Iu. a fost învinuit doar pentru simplul fapt că nu –și poate onora obligațiile contractuale asumate, or ordonanța de punere sub

învinuire corespunde prevederilor art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, și în conținutul acesteia sunt specificate toate împrejurările în care a fost comisă fapta infracțională fiind indicată data, ora precum și împrejurările importante pentru constatarea corectă și justă a circumstanțelor identificate în cursul urmăririi penale, circumstanțe care s-au adeverit pe parcursul cercetării judecătorești.

Argumentele referitor la necesitatea aprecierii critice a depozițiilor părții vătămate Colegiul la fel le-a respins, indicând că declarațiile acestuia pe tot parcursul urmăririi penale cât și cercetării judecătorești au fost consecutive fiind confirmate și prin alte probe cum ar fi procesul verbal de confruntare între Zamșa V. și Staicu Iu., unde partea vătămată și-a susținut declarațiile date anterior referitor la faptul că Staicu Iu. i-a garantat că în cazul în care nu-i va restitui banii în temenii indicați va înregistra pe numele lui un autocamion.

Colegiul penal a considerat ca fiind neîntemeiat argumentul avocatului Arhiliuc I. referitor la existența relațiilor civile între inculpat și partea vătămată, deoarece circumstanțele constatate și anume metoda în care a acționat inculpatul, prezența intenției directe, de la bun început, dar și nemijlocit intenția de înșelare a părții vătămate despre circumstanțele reale ale activității economice a întreprinderii pe care o gestiona, având activat un credit în valoare de 60 000 dolari SUA, dar și pe numele său personal având emise câteva documente executorii privind încasarea de datorii în diverse sume bănești.

Referitor la faptul că lui Staicu Iu. i s-a incriminat comiterea infracțiunii de escrocherie prin „înșelăciune”, însă instanța de fond a incriminat comiterea infracțiunii de escrocherie și prin „abuz de încredere”, Colegiul penal a remarcat că eroarea dată urmează a fi corectată prin decizia adoptată de instanța de apel, conform căreia, s-a constatat comiterea escrocheriei de către inculpatul Staicu Iu., anume prin metoda înșelăciunii, în acest sens fiind efectuată și analiza de rigoare, astfel că anume circumstanța în cauză, constatată și prin decizia Plenului CSJ din 29.07.2017, a servit temei pentru casarea integrală a sentinței primei instanțe și constatarea corectă a tuturor circumstanțelor de fapt, raportate la norma de drept nemijlocit incriminată și comisă de către Staicu Iu.

15. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Arhiliuc I. în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

- instanța de apel în decizia adoptată a făcut concluzii dubioase și diametral opuse, care cad sub incidența unor erori grave de drept și servesc temei pentru admiterea recursului;

- deși instanța de apel a constatat că escrocheria a fost săvârșită prin „înșelăciune” dar și-a argumentat concluzia prin existența calificativului escrocheriei „*prin abuz de încredere*”, fapt care denotă că instanța a depășit limitele învinuirii incriminându-i acestuia capete de acuzare noi;

- concluzia instanței referitor la faptul că eliberarea recipisei a fost o metodă de însușire a banilor părții vătămate, este eronată, or existența acestui înscris servește temei de pronunțare a unei hotărâri de achitare, aceasta fiind prezumată a fi un contract de împrumut;

- depozițiile inculpatului pe tot parcursul procesului penal au fost consecutive și urmau a fi luate în considerație de instanța de apel;

- la diferite etape ale procesului penal partea vătămată a depus declara contradictorii, fapt care a fost ignorat de instanța de apel;

- instanța de apel a trecut cu vederea falsificarea depozițiilor părții vătămate făcute în declarația de sesizare a poliției din 26.12.2013 (f.d. 11, vol. I) și în procesul-verbal de audiere din 18.01.2014 de unde rezultă că la el acasă s-a prezentat inculpatul și martorul Trandafir V. care au solicitat transmiterea sumei de 10 000 Euro. Staicu Iu. folosindu-se de încrederea pe care o avea Zamșa O. față de Trandafir V. a primit suma solicitată pe care nu avea intenția să o restituie;

- deși prin decizia Plenului CSJ din 29.06.2017 s-a constatat că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul nu corespund prevederilor art. 281 alin. (2) și 296 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece „*dispozitivul rechizitoriului nu cuprinde date concrete și precise cu privire la formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui*”, instanța de apel la pag. 22 alin. 2,3 manifestându-se în favoarea acuzării în detrimentul inculpatului a completat lipsurile din rechizitoriu prin incriminarea mai precisă și mai clară a unor capete noi de acuzare lui Staicu Iu.;

- la baza deciziei adoptate instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală a făcut trimitere la cinci probe, care nu au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată și nu au fost consemnate în procesul verbal;

- în textul recipisei eliberate de inculpat nu este specificat pentru ce a fost primit împrumutul, or din materialele cauzei s-a stabilit că împrumutul a fost luat

pentru reparația unui camion și nu pentru procurarea unui camion și respectiv Staicu Iu. nici nu și-a luat angajamentul să-i transmită în schimbul sumei de 10 000 Euro lui Zamșa O. cu drept de proprietate un camion a cărui valoare este de minim 40 000 Euro;

- hotărârea contestată este contrară prevederilor art. 1 din Protocolul 4 al CȚEDO, Staicu Iu. fiind condamnat doar pentru simplul fapt că nu-și poate onora obligațiile contractuale;

- la caz sunt relevante decizia CSJ nr. Ira-284/16 privind-1 pe Tîrșu E., unde Colegiul penal a menționat, că instanța de apel n-a dat apreciere textului recipisei unde inculpatul s-a obligat să ramburseze suma de 20500 Euro în termen de 6 luni, nefiind indicat cu ce scop au fost împrumutați bani și decizia CSJ nr. Ira-371/16 în privința lui Teodor C. în care Colegiul lărgit a specificat că principala dovadă care face diferența dintre relațiile civile și fapta infracțională imputată inculpatului sunt declarațiile martorilor or restul probelor a fost dovezi indirecte, care nu a putut duce nemijlocit la condamnarea inculpatului, prin urmare, declarațiile martorilor și greutatea dată lor erau de o mare importanță pentru determinarea cauzei.

- instanța de apel a făcut referire la declarațiile unui singur martor Trandafir V., care nu a asistat la întocmirea recipisei și nu cunoaște nimic despre negocierea împrumutului și clauzele contractului;

16. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece instanța de apel judecând cauza s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și just a constatat circumstanțele de fapt și de drept și ținând cont de dispozițiile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală a înlăturat omisiunile reținute de instanța de recurs în anulare.

17. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă temei de recurs pct. 6),8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele e.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele invocate, Colegiul penal reține că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

Astfel, Colegiul penal relevă, că instanța de apel, respectând prevederile art. 414-419 Cod de procedură penală, judecând apelurile declarate, ținând cont de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra, la pct. 13, și pe larg motivată în pct.14, din prezenta decizie.

La fel, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept și motivele adoptării soluției.

Deși recurentul invocă temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, din conținutul recursului ordinar declarat, Colegiul penal constată, că recurentul de fapt își exprimă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor înfăptuită de către instanța de apel, invocându-se faptul că acestea demonstrează că între inculpat și partea vătămată de fapt au existat relații civile, astfel că acțiunile lui Staicu Iu. nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

Colegiul lărgit reține, că, instanța de apel, analizând probele administrate de către organul de urmărire penală, cercetate și verificate de către instanța de apel, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea lui Staicu Iu. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Astfel, argumentele recurentului enunțate la pct. 15 al prezentei decizii, prin care susține, că inculpatul Staicu Iu. nu a comis infracțiunea ce i se incriminează, iar depozițiile părții vătămate sunt contradictorii și urmau a fi apreciate critic au

format obiect de examinare la judecarea cauzei în apel și, căroră, instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și expusă în prezenta decizie la pct. 13, soluție, pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reluare consideră că nu se mai impune.

Prin urmare, temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea soluției instanței de apel privind condamnarea lui Staicu Iu. de sub învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, instanța de recurs nu a constatat, fiind solidară în acest sens cu concluziile instanței de apel.

Mai mult decât atât, Colegiul consideră necesar de a menționa, că potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, prin urmare, invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Alegațiile recurentului ce ține de faptul că instanța de apel în decizia adoptată a făcut concluzii dubioase și diametral opuse, care, în opinia apărării cad sub incidența unor erori grave de drept și servesc temei pentru admiterea recursului Colegiul le respinge ca neîntemeiate și declarative, or concluziile instanței de apel sunt consecutive, logice și argumentate.

Referitor la argumentele invocate că, deși instanța de apel a constatat că escrocheria a fost săvârșită prin „înșelăciune”, însă concluzia și-a argumentat-o prin existența calificativului „prin abuz de încredere”, la fel este neîntemeiat, or în decizia adoptată la (f.d.200-201 vol. II), instanța de apel a reparat eroarea comisă de instanța de fond și a constatat fapta comisă, indicând că Staicu Iu. a săvârșit infracțiunea de escrocherie anume prin metoda înșelăciunii, și deci în speță nu au fost depășite limitele învinuirii, acestuia nefiindu-i incriminate careva capete noi de învinuire. Lecturând decizia la acest capitol, se remarcă că instanța de apel a reținut, că prin înșelăciune se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității sau în trecerea sub tăcere a realității,

când sunt ascunse faptele sau circumstanțele care trebuiau comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale.

Totodată instanța de apel în decizia sa făcând referire și la doctrina penală, corect a ajuns la concluzia ca inculpatul și-a organizat și a voalat acțiunile sale camuflându-le prin prisma legislației civile pentru a obține suma de 10 000 euro.

La acest capitol Colegiul penal atestă, că instanța de apel corect a reținut situația financiară neprielnică a inculpatului la momentul primirii banilor de la partea vătămată, or la acel moment dânsul avea contractat un credit în valoare de XXXXX dolari SUA, iar pe numele său erau eliberate titluri executorii privind încasarea unor datorii.

Prin urmare reieșind din ansamblul circumstanțelor descrise mai sus Colegiul reține că inculpatul, care avea mai multe obligații față de alți debitori, a trecut sub tăcere faptul dat și a cerut de la pătimit sub forma unui împrumut o sumă impunătoare 10 000 euro, pe un termen foarte scurt (o lună), or din însăși de pozițiile inculpatului rezultă că venitul care îl aduceau autocamioanele lunar era de aproximativ XXXXX dolari (f.d.167, vol. I). Astfel, se atestă, că Staicu Iu. fiind conștient că firma pe care o administra la 11 iunie 2012 a contractat un credit în valoare de XXXXX dolari SUA, peste o lună a solicitat suma de 10000 euro sub pretextul unui împrumut de la Zamșa O., conștientizând faptul că în decurs de o lună (termenul indicat în recipisă) nu-și va putea onora obligațiile asumate, or suma împrumuturilor raportată la venitul lunar era mult mai mare.

Referitor la alegațiile apărării prin care se invocă că Staicu Iu. a fost condamnat contrar prevederilor art. 1, Protocolul nr. 4 CEDO pentru simplul fapt că nu a avut posibilitatea de a restitui datoria, Colegiul penal relevă, că potrivit prevederilor indicate, *“nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligațiune contractuală”*, însă, se reține, că în sensul acestei norme, persoana nu poate fi privată de libertate în cazul în care se va demonstra că la momentul asumării anumitor obligațiuni cât și pe parcurs acesta a întreprins măsuri reale pentru a-și onora obligațiunile contractuale.

Aceste prevederi nu pot fi atribuite la cazul lui Staicu Iu.

Instanța menționează că, în cazul când una din părți, asumându-și angajamente, nu are posibilitate și nici dorință să le execute (în prealabil fiindu-i transmise bunuri de cealaltă parte, care astfel își pierde dreptul de proprietate asupra lor), este necesară intervenția legii penale.

Astfel, din materialele cauzei rezultă, că banii i-au fost transmiși lui Staicu Iu. la 17.07.2012 pentru o perioadă de o lună, iar inculpatul atât în perioada indicată

în recipisă cât și ulterior pe parcursul la 1 an și 4 luni, până la adresarea lui Zamșa O. cu plângere la organele de drept (26.12.2013) nu a întreprins nici o măsură în vederea restituirii măcar parțiale a banilor, iar recipisele cu sumele restituite la care face referire avocatul Arhiliuc I. sunt datate cu lunile februarie, aprilie 2015 – moment în care cauza era pe rol în instanța de fond. Faptul că inculpatul a restituit parțial prejudiciul cauzat nu-l dezvinovățesc pe acesta și nu influențează nici de cum la calificarea faptei, corect fiind luat în considerație de instanța de apel doar la soluționarea acțiunii civile.

În continuare Colegiul va respinge ca neîntemeiate alegațiile recurentului referitor la faptul că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul nu corespund prevederilor art. 281 alin. (2) și 296 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece, actele de sesizare a instanței cuprind date cu indicarea datei, locului, mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii, consecințele ei, caracterul vinei, motivele și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Mai mult ca atât, lui Staicu Iu. în prezența avocatului i-au fost aduse la cunoștință atât ordonanța de punere sub învinuire, cât și rechizitoriul, i-au fost explicate drepturile și obligațiile, însă careva demersuri referitor la neclaritatea învinuirii nu au fost formulate, precum și nu a fost înaintată nici o cerere privind concretizarea învinuirii, or potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în cadrul instanței de fond la întrebarea președintelui ședinței Staicu Iu. a declarat „copia rechizitoriului mi-a fost înmănată, cu materialele cauzei am făcut cunoștință. Îmi sunt clare actele date”.

Mai mult, în textul susținerilor verbale ale inculpatului și avocatului acestuia Kușnir M., la etapa examinării cauzei în instanța de fond, acest argument de asemenea nu a fost invocat (f.d.172-173, vol. I).

Așadar, ținând cont de cele menționate mai sus și analizând materialele cauzei și anume – ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul, Colegiul penal conchide că, învinuirea înaintată inculpatului este clară și concretă, cu descrierea tuturor elementelor obligatorii prevăzute de normele de drept care reglementează întocmirea și adoptarea acestora.

În continuare instanța de recurs constată că în speță nu și-a găsit confirmare nici temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, invocat de recurent, deoarece deciziile care sunt menționate de avocatul Arhiliuc I. nu sunt relevante speței, or în cauza penală nr. 1ra-284/16 din 12.04.2016, privindu-l pe Teodor C. Colegiul penal lărgit a constatat că instanța de

apel judecând cauza după o sentință de achitare a pronunțat o hotărâre de condamnare fără a fi respectată procedura prevăzută de art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, or în speța dată instanța de apel din 3 părți vătămate și 13 martori, a audiat pe viu doar o singură parte vătămată și 2 martori, iar decizia nu cuprindea analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea și nu a indicat din care motive au fost reappreciate ori respinse probele.

Cât privește decizia CSJ nr. 1ra-371/2016 din 24.05.2016 Colegiul lărgit menționează că și în acest caz instanța de recurs a constatat că instanța de apel a comis încălcări de procedură și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, deoarece instanța de apel judecând cauza nu a ținut cont de faptul că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar decizia trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției

Tot, aici Colegiul lărgit relevă că prin deciziile menționate de recurent instanța de recurs constatând mai multe încălcări a dispus rejudecarea cauzelor, dar nu achitarea inculpaților pe motiv că între părți au existat relații civile.

În altă ordine de idei, instanța reiterează că recurentul, făcând trimitere la decizia CSJ 1ra-361/2016, a transcris în recurs selectiv doar fragmente din textul acesteia care în viziunea acestuia sunt în favoarea inculpatului, astfel afirmația că *„Colegiul lărgit a specificat că principala dovadă care face diferența dintre relațiile civile și fapta infracțională imputată inculpatului sunt declarațiile martorilor or restul probelor a fost dovezi indirecte, care nu a putut duce nemijlocit la condamnarea inculpatului, prin urmare, declarațiile martorilor și greutatea dată lor erau de o mare importanță pentru determinarea cauzei.”* de către instanța de recurs a fost invocată în susținerea concluziei referitor la necesitatea audierii pe viu a martorilor și nu doar citirea depozițiilor acestora de către instanța care a decis condamnarea.

În cauza diferită judecării instanța de apel *a casat sentința de condamnare* și în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, a pronunțat o nouă hotărâre în vederea reparării erorilor comise de instanța de fond.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că hotărârea contestată este legală și întemeiată, argumentele avocatului Arhiliuc I. privind nevinovăția inculpatului Staicu Iu. urmând a fi respinse ca fiind declarative, iar cele referitoare la încălcările procedurale, ca fiind neîntemeiate.

Aşa dar, Colegiul lărgit conchide că, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 8) și 16) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face trimitere deci, nu persistă temeiuri de casare a deciziei adoptate, din care considerente se impune respingerea recursului declarat ca fiind inadmisibil.

15. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Staicu Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui *Staicu Iurie*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 28 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Victor Boico

Elena Cobzac